הִלְכוֹת בְּצִיעַת הַפַּת סִימָן קסו קסז

קסו דִּין הַפְּסָקָה בֵּין בְּצִיעָה לִנְטִילָה. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א א יֵשׁ אוֹמְרִים (א) שֶׁאֵין צָרִיךְ לִזָּהֵר מִלְּהַפְסִיק בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא, (ב) ב וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לִזָּהֵר, (ג) וְטוֹב (פ) לִזָּהֵר. (ד) וְאִם שָׁהָה (ה) כְּדֵי הִלּוּךְ (ו) [ב] עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה, (ו) מִקְרֵי הָפְסֵק (תוספות פרק אלו נאמרים (פסחים לט. ד"ה כל):

א טוֹר בְּשֵׁם הָרַי"ף (ברכות ל.) וְהָרַמְבַּ"ם (פ"ו ה"ט).
ב טוֹר מֵהַיְרוּשַׁלְמִי פֶּרֶק (ר') [א'] דִּבְרָכוֹת (ה"א). (וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי הוּא גַּם כֵּן בְּכִבְלֵי בְּרָכוֹת דַּף ג"ב עַמּוּד ב').

קסז מָקוֹם וּזְמַן הַבְּצִיעָה, וּמִי הוּא הַבּוֹצֵעַ. וּבוֹ כ' סְעִיפִים:

א א (א) בּוֹצֵעַ בַּפַּת בַּמָּקוֹם שֶׁנֶּאֶפָה (פ) [א] הַיטֵב, (ב) * (וּבְפַת דִּידָן יֵשׁ לִבְצֹעַ (ג) בְּצַד הַפַּת, וְיַחְתּוֹךְ מִצַּד מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן) (הגהות מיימוני פרק ד' מהלכות ברכות (פסק"ג)), (ד) ב וְיַחְתּוֹךְ פְּרוֹסַת הַבְּצִיעָה, * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ

א סַנְהֶדְרִין ק"ב (ע"ב). ב בְּרָכוֹת ל"ט (ע"ב).

בְּאֵר הֵיטֵב

א (פ) לְזָהֵר. כָּתַב בְּזֹהַר בְּשִׁלְּחָ (ח"כ סב:) שֶׁיִּתְפַּלֵּל קֹדֶם נְטִילָה עַל מְזוֹנוֹ, וְאִם שָׁכַח לְהִתְפַּלֵּל עַד אַחַר נְטִילָה מַקְדִּים לְהַפְסִיק בְּכָךְ, וְהָעוֹלָם נוֹהֲגִים לוֹמַר מִזְמוּר ד' רֹעִי בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): (ג) עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיִן לְעֵיל סִימָן ח' (באר היטב ס"ק טו). וְדַוְקָא לְכַתְּחִלָּה אֲבָל בְּדִיעֲבַד לֵית לָן בָּהּ. עוֹלַת תָּמִיד (סק"א). וְכֵן כָּתַב מֹהֲרַ"שׁ"ל (בתשובה סי' לד) דְּדַוְקָא בְּמִים אֲחֵרוֹנִים בְּצִינֹן תֵּכֶף לִנְטִילָה בְּרָכָה, אֲבָל בְּרֹאשׁוֹנִים אֵין שָׁם כִּי אִם זְהִירוּת בְּעָלְמָא. ט"ז (סק"ב) וְעַיִן יַד אַהֲרֹן (הגה"ט):

א (פ) הַיטֵב. פֵּרוּשׁ בְּמָקוֹם הַקָּשֶׁה וְלֹא בְּמָקוֹם הָרֵךְ. וְכֵן שָׁאֵין לוֹ שִׁנַּיִם יִבְצַע מִמָּקוֹם הָרֵךְ. הִלְכוֹת קְטַנּוֹת חֵלֶק ב' סִימָן קפ"ב:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [ב] עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיִן בְּבֶכּוֹר שׁוֹר בִּבְרָכוֹת דַּף מ"ב (ע"א) מָה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה יְשׁוּב לְקוּשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם וּבִתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן קכ"ח וּבְשׁוּ"ת חוֹת יָאִיר סִימָן רכ"ז וּבְשָׁאֲלַת יַעְבֵּץ (סִימָן ז') [ח"א סי' לז] וּבְכָרְתִי וּפְלֶתִי סִימָן י"ט (פלתי סק"ח):

א [א] הַיטֵב. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן קס"ח (ס"ג) בְּמָקוֹם שֶׁהֵיתָה דְּבוּקָה בְּחֶבְרְתָהּ עַיֵּן שָׁם וְעַיִן בְּיֵד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַשּׁ"ז (סק"ב) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בָּזֶה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

א (א) שֶׁאֵין צָרִיךְ לִזָּהֵר וְכוּ'. דְּמַה דְּאָמְרִינַן בַּשַּׁ"ס [בְּרָכוֹת נ"ב (ע"ב)] תַּכְרָךְ לִנְטִילַת יָדַיִם סְעוּדָה, סְבִירָא לְהוּ דְּהִנְיָנוּ שֶׁלֹּא יִתְעַסֵּק בֵּינְתַיִם בְּאֵיזֶה עֵסֶק אוֹ (פ) מַעֲשֶׂה עַד שֶׁיִּסְּחֵי דַּעְתּוֹ, (ב) אוֹ בְּשִׂיחָה הָרְבֵּה דְּמַבְיָא לִידֵי הֶפֵּח הַדַּעַת [אֲפִלּוּ אִם (ג) הָיָה בְּדִבְרֵי תּוֹרָה], אֲבָל אִם יוֹשֵׁב בְּטֶל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה בֵּינְתַיִם שׁוּם מַעֲשֶׂה, אַף שֶׁשּׁוֹהֶה הַרְבֵּה (ד) אוֹ אֲפִלּוּ מַשִּׂיחַ מִעַט אֵין לְחֹשׁ, כֵּיוָן שֶׁהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לְפָנָיו וְדַעְתּוֹ לֶאֱכֹל מִיָּד לֹא מַסִּיחַ דַּעְתּוֹ: (ב) וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצָּרִיךְ לִזָּהֵר. אֲפִלּוּ בְּשֶׁהָיָה לְחוּד כְּדִלְקַמָּן, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא לְדַבֵּר בֵּינְתַיִם (ה) [א] אֲפִלּוּ שִׂיחָה מוּעָטֶת (ו) וַאֲפִלּוּ בְּדִבְרֵי תּוֹרָה חֲשִׁיב הֶפְסֵק לְדִידְהוּ וְצָרִיךְ לִזָּהֵר, לְבַד מֵהַדְּבָרִים שֶׁהֵם לְצָרְכָּן סְעוּדָה דְּמַתְּרִי לְהַפְסִיק לְכַלֵּי עָלְמָא: (ג) וְטוֹב לִזָּהֵר. כָּתְבוּ הַסְּפָרִים בְּשֵׁם הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (ח"כ סב:) שֶׁמִּצְוָה לְאָדָם שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם עַל מְזוֹנוֹ קֹדֶם הָאֲכִילָה. וְאִם שָׁכַח לְהִתְפַּלֵּל עַד אַחַר שֶׁנָּטַל יָדָיו לַאֲכִילָה, יֵשׁ מְצַדְּדִים שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר תְּפִלָּה זוֹ אַחַר הַנְּטִילָה דְּלֹא חֲשִׁיב הֶפְסֵק דְּהָוֵי קְצָת כְּצָרְכָּן סְעוּדָה [וְיֵשׁ שֶׁנָּהֲגוּ לְכַתְּחִלָּה לוֹמַר מִזְמוֹר ה' רֹעִי בֵּין נְטִילָה לְהַמּוֹצִיא, ג] וְיוֹתֵר נָכוֹן (ז) שֶׁיֹּאמְרֶנּוּ אַחַר אֲכִילַת בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא, וְכֵן כָּתַב אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) בְּשֵׁם שְׁלָ"ה (שער האותיות קדושת האכילה עמק ברכה ס"ו): (ד) וְאִם שָׁהָה וְכוּ'. הֵינוּ (פ) מְשָׁעָה שֶׁנִּגַּשׁ יָדָיו עַד בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא: (ה) כְּדֵי הִלּוּךְ עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אַמָּה. שֶׁבְּשִׁעוּר זֶה נִקְרָא הֶפְסֵק אֲפִלּוּ בְּיוֹשֵׁב בִּמְקוֹמוֹ [וְאִם הוֹלֵךְ מִבֵּיתוֹ לְבֵית אַחֵר (ט) יֵשׁ שֶׁמַּחֲמִירִין אֲפִלּוּ בַּהֲלִיכָה מוּעָטֶת], וּמִשְּׁמַע (י) מֵאֲחֲרוֹנִים דְּבְשֶׁלֹּא לְצָרְכָּן אֵין לְשִׁהוּת כָּלָל בֵּינְתַיִם אֶלָּא יְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מִיָּד אַחַר הַנִּגּוּב: (ו) מִיקְרֵי הֶפְסֵק. וְלֹא (יא) מִיקְרֵי תַּכְרָךְ, וְאִם כֵּן לְפִי מַה שֶּׁפָּסַק הַמְחַבֵּר דְּטוֹב לִזָּהֵר לִתְכֹּף נְטִילָה לִסְעוּדָה יֵשׁ לְזָהֵר גַּם מִלְּשִׁהוּת בֵּינְתַיִם שֶׁעִוּר כָּזֶה. וְדַע דְּעִקַּר דִּין תְּכִיפָה הַמְּזֻכָּר בְּסִימָן זֶה הוּא רַק מִצָּוָה לְכַתְּחִלָּה, אֲבָל בְּדִיעֲבַד (יב) אֲפִלּוּ שָׁהָה הַרְבֵּה (יג) אוֹ הִפְסִיק בֵּינְתַיִם אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִטֹּל יָדָיו, כָּל שֶׁלֹּא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ בֵּינְתַיִם

מִשְׁמֶרֶת יָדָיו:

א (א) בּוֹצֵעַ בַּפַּת בַּמָּקוֹם וְכוּ'. הֵינוּ לְאַחַר שֶׁנָּטַל יָדָיו לַאֲכִילָה וְרוֹצֶה לְבָרֵךְ עַל הַלֶּחֶם וְלֶאֱכֹל, הוּא בּוֹצֵעַ לְכִבּוּד הַבְּרָכָה בַּמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הַיטֵב (פ) דְּהֵינוּ בַּמָּקוֹם הַקָּשֶׁה וְלֹא בַּמָּקוֹם הָרֵךְ בְּאָמְצָעִיתוֹ: (ב) וּבְפַת דִּידָן. עַיִן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א שֶׁמְּפַקְפֵּק עַל לְשׁוֹן 'דִּידָן' דְּהוּא הַדִּין בַּתַּנּוּרִים שֶׁלָּהֶן שֶׁמְּדַבְּקִין הַפַּת בְּצִדֵּי הַתַּנּוּר גַּם כֵּן דִּינָא הָכִי וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] שֶׁבּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁמַּתְחִיל הַפַּת לִקְרֹם וּלְהִתְבַּשֵּׁל, (ג) וְיֵשׁ מְפוֹסְקִים שֶׁסְּבִירָא לְהוּ דְּהוּא צַד הָעֶלְיוֹן מֵהַפַּת שֶׁהוּא נָגֶד אֲוִיר הַתַּנּוּר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁצַּד הַתַּחְתּוֹן מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁמַּנַּח עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר, לָכֵן צָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מִן הַצַּד מֵהָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן וְיֵצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם. יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁטּוֹב שֶׁיַּחְתּוֹךְ בְּצַד שֶׁהוּא כָּנֶגֶד צַד הַמִּתְבַּקֵּעַ כִּי בָּזֶה הַצַּד הַתְּחִיל לֶאֱפוֹת וְנִדְחֲקָה הָעִסָּה עַד שֶׁנִּתְבַּקֵּעַ הַצַּד שֶׁכְּנֶגְדּוֹ. בְּפֵרוּשׁ יָכוֹל לִבְצֹעַ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְרַס [ג]וְאֵין צָרִיךְ לִבְצֹעַ בַּמָּקוֹם הַשָּׁלֵם, רַק שֶׁצָּרִיךְ לַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן [פְּרֵי מְגַדִּים (א"א סק"ב)]. הֵיכָא שֶׁנִּשְׁרַף הַכִּכָּר בְּמָקוֹם אֶחָד אוֹ שֶׁנִּדְבַּק בָּעָפָר אֵין לַחְתּוֹךְ (ג) בַּמָּקוֹם הַהוּא לִבְרֵכַת הַמּוֹצִיא: (ד) וַיַּחְתּוֹךְ וְכוּ' וְצָרִיךְ וְכוּ'. הַאי וְצָרִיךְ הוּא פֵּרוּשׁ לְמַה שֶּׁכָּתַב בְּתְחִלָּה וַיַּחְתּוֹךְ, וּבְאוֹר הָעִנְיָן הוּא דְּמִדֵּינָא מְבָרֵךְ וְאַחַר כָּךְ פּוֹרֵס הַכִּכָּר, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה כָּל הַבְּרָכָה אַפַּת שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא דָּרֶךְ כָּבוֹד לַבְּרָכָה, אַף כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהוּי רַב

שַׁעַר הַצִּיּוּן

א (פ) לְזָהֵר. [תּוֹסְפוֹת פְּסָחִים ק"ו (ע"ב ד"ה דימנין)]: (ב) הַגְּרַ"ז (ס"א): (ג) פְּשׁוּט: (ד) אַחֲרוֹנִים וּדְלֹא כְּדַעַת הַפְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"א) שְׁמִסְתַּפֵּק דַּאֲפִלּוּ לְדַעָה רִאשׁוֹנָה יֵשׁ לְזַהֵר בָּזֶה: (ה) אֲלִיָּה רַבָּה (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּסִימָן קע"ט (סק"א) וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסוֹף סִימָן קס"ה (סק"ד): (ו) אֲלִיָּה רַבָּה (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים [וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מה בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי] וְכֵן כָּתַב מוֹהַרְשָׁ"ל (בתשו' סי' לה): (ז) וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (שם) וְכֵן הַנְּהָגָה פָּשׁוּט בְּכָל הַגְּלִילוֹת: (ח) [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מַהֵיכָא דְּמַקְדִּים הַפַּת לְהִתְבַּשֵּׁל, וְהִנֵּה הַתַּנּוּרִים שֶׁהָיוּ בִּזְמַן הַשּׁ"ס דַּרְכָּן הָיָה לְהַדְבִּיק הַפַּת בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר וּסְבִירָא לְהוּ דְּשָׁם חֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר וּבֵין הַתַּחְתּוֹן הַנִּדְבָּק בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר שְׁנֵיהֶם מַתְחִילִין לֶאֱפוֹת בִּזְמַן אֶחָד, וְעַל כֵּן בּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁיִּרְצֶה אוֹ מֵהָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר אוֹ מֵהַתַּחְתּוֹן שֶׁבְּכָפָּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ שֶׁמַּנַּח הַפַּת עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר שֶׁמִּתְחַמֵּם תְּחִלָּה מֵהָאֵשׁ שֶׁמַּנַּח עָלָיו, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁשָּׁם מַתְחִיל הַפַּת לֶאֱפוֹת תְּחִלָּה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַצַּד הָעֶלְיוֹן הוּא מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁהוּא לְצַד הָאֲוִיר, וְעַל כֵּן כָּתַב הָרַמְ"א [דְּיַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן (דְּהַיְנוּ מִצַּדּוֹ שֶׁל הַפַּת) קֹדֶם גְּמַר הַבְּרָכָה כְּדֵי לְצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם, וְעַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שָׁרָד וְכֵן בְּכַאוּר הַגְּרַ"א שֶׁתָּמְהוּ עַל זֶה דְּאוֹתָן שְׁתֵּי דֵּעוֹת הַחוֹלְקִים אֵיזֶה מָקוֹם מְתֻבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁיַּךְ גַּם בְּתַנּוּרִים שֶׁבִּזְמַן הַשּׁ"ס, וְנִשְׁאַר עַל הָרַמְ"א בְּצָרִיךְ עִיּוּן מֵאי שְׁנָא דִּידָן דְּנָקֵט. וְדַע עוֹד דְּהָרַמְ"א אַף שֶׁזָּכַר דְּבָרָיו בְּסֵתֶם מִכָּל מָקוֹם הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה כָּתוּב וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר, דִּלְרַעַת הַמְחַבֵּר שְׁפוֹסֵק בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הֵיטֵב, קָפְדִינַן הַעִקָּר רַק שֶׁיִּבְצַע מִמָּקוֹם הַקָּשֶׁה מַעֲלְיוֹנוֹ שֶׁל הַכִּכָּר אוֹ מִתַּחְתּוֹנוֹ וְלֹא מֵאֶמְצָעִיתוֹ, דְּהוּא פּוֹסֵק כִּלְשׁוֹן (אַחֲרוֹן) [רִאשׁוֹן] שֶׁכָּרַשׁ"י (שם) שֶׁגּוֹרֵס בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרִים בְּשׁוּלֵיהּ, וְדַעַת הָרַמְ"א שֶׁסּוֹבֵר כְּהַפּוֹסְקִים דְּגַרְסִי בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרֵדִים בְּשׁוּלֵיהּ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א, וְהָאַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ לְהַלָּכָה דִּבְרֵי הָרַמְ"א דְּבָזֶה אָנוּ יוֹצְאִין יְדֵי כֻּלֵּי עָלְמָא: * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מֵעַט. עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְלִפְי זֶה פְּשׁוּט דְּהֵיכָא שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהִיָּה בִּשְׁבִירָתָהּ אַחַר הַבְּרָכָה. כְּגוֹן בְּכִכָּר קָטָן וְדַק אֵין צָרִיךְ

(ס"ד): (ס) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ג): (ע) הַגְּרַ"ז (ס"א) וְכֵן הַבְּגְדֵי יֶשַׁע בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (פ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) [וְכֵן מִנְהָג פְּשׁוּט בְּכָל אֵלֶּה הַמְּדִינוֹת] וְכֵן מִנְהָג פָּשׁוּט בְּסִימָן קפ"א בְּמָגֵן אַבְרָהָם טָעִיךְ קָטָן ה' בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ"א (ברכות מו: ד"ה בזמן) וְכֵן מוּכָח מֵהַגְּרַ"א: (צ) אֲלִיָּה רַבָּה (סק"ב) וּדְלֹא כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסִימָן ר"ז (פלתי סק"ה): (ק) אֲלִיָּה רַבָּה (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים (משז"ז סק"ב): (ר) מוּכָח מִפְּרֵי מְגַדִּים (שם): (ש) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (ת) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב): (א) עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ח' (באר היטב ס"ק טו): (ב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְעַיֵּן בְּבֶכּוֹר שׁוֹר בִּבְרָכוֹת דַּף מ"ב (ע"א) מָה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה יְשׁוּב לְקוּשְׁיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם וּבִתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן קכ"ח וּבְשׁוּ"ת חוֹת יָאִיר סִימָן רכ"ז וּבְשָׁאֲלַת יַעְבֵּץ (סִימָן ז') [ח"א סי' לז] וּבְכָרְתִי וּפְלֶתִי סִימָן י"ט (פלתי סק"ח): (ג) עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן קס"ח (ס"ג) בְּמָקוֹם שֶׁהֵיתָה דְּבוּקָה בְּחֶבְרְתָהּ עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן בְּיֵד אֶפְרַיִם מַה שֶּׁכָּתַב בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הַשּׁ"ז (סק"ב) וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בָּזֶה: (ד) וְכֵן כָּתַב גַּם הַחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל מה בְּשֵׁם הַיְרוּשַׁלְמִי] וְכֵן נוֹהֲגִין בְּכָל הַגְּלִילוֹת: (ה) [לְחַד גִּירְסָא (ברש"י ד"ה מהיכא)] דְּצָרִיךְ לְבָרֵךְ הַמּוֹצִיא מַהֵיכָא דְּמַקְדִּים הַפַּת לְהִתְבַּשֵּׁל, וְהִנֵּה הַתַּנּוּרִים שֶׁהָיוּ בִּזְמַן הַשּׁ"ס דַּרְכָּן הָיָה לְהַדְבִּיק הַפַּת בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר וּסְבִירָא לְהוּ דְּשָׁם חֵלֶק הָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר וּבֵין הַתַּחְתּוֹן הַנִּדְבָּק בְּדָפְנֵי הַתַּנּוּר שְׁנֵיהֶם מַתְחִילִין לֶאֱפוֹת בִּזְמַן אֶחָד, וְעַל כֵּן בּוֹצֵעַ מִמָּקוֹם שֶׁיִּרְצֶה אוֹ מֵהָעֶלְיוֹן שֶׁבְּכָפָּר אוֹ מֵהַתַּחְתּוֹן שֶׁבְּכָפָּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַנּוּרִים שֶׁלָּנוּ שֶׁמַּנַּח הַפַּת עַל קַרְקַעִית הַתַּנּוּר שֶׁמִּתְחַמֵּם תְּחִלָּה מֵהָאֵשׁ שֶׁמַּנַּח עָלָיו, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁשָּׁם מַתְחִיל הַפַּת לֶאֱפוֹת תְּחִלָּה, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁהַצַּד הָעֶלְיוֹן הוּא מִתְבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁהוּא לְצַד הָאֲוִיר, וְעַל כֵּן כָּתַב הָרַמְ"א [דְּיַחְתּוֹךְ מִצַּד הָעֶלְיוֹן וְהַתַּחְתּוֹן (דְּהַיְנוּ מִצַּדּוֹ שֶׁל הַפַּת) קֹדֶם גְּמַר הַבְּרָכָה כְּדֵי לְצֵאת יְדֵי שְׁנֵיהֶם, וְעַיֵּן בִּלְבוּשֵׁי שָׁרָד וְכֵן בְּכַאוּר הַגְּרַ"א שֶׁתָּמְהוּ עַל זֶה דְּאוֹתָן שְׁתֵּי דֵּעוֹת הַחוֹלְקִים אֵיזֶה מָקוֹם מְתֻבַּשֵּׁל תְּחִלָּה שֶׁיַּךְ גַּם בְּתַנּוּרִים שֶׁבִּזְמַן הַשּׁ"ס, וְנִשְׁאַר עַל הָרַמְ"א בְּצָרִיךְ עִיּוּן מֵאי שְׁנָא דִּידָן דְּנָקֵט. וְדַע עוֹד דְּהָרַמְ"א אַף שֶׁזָּכַר דְּבָרָיו בְּסֵתֶם מִכָּל מָקוֹם הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה כָּתוּב וְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר, דִּלְרַעַת הַמְחַבֵּר שְׁפוֹסֵק בְּמָקוֹם שֶׁנֶּאֱפָה הֵיטֵב, קָפְדִינַן הַעִקָּר רַק שֶׁיִּבְצַע מִמָּקוֹם הַקָּשֶׁה מַעֲלְיוֹנוֹ שֶׁל הַכִּכָּר אוֹ מִתַּחְתּוֹנוֹ וְלֹא מֵאֶמְצָעִיתוֹ, דְּהוּא פּוֹסֵק כִּלְשׁוֹן (אַחֲרוֹן) [רִאשׁוֹן] שֶׁכָּרַשׁ"י (שם) שֶׁגּוֹרֵס בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרִים בְּשׁוּלֵיהּ, וְדַעַת הָרַמְ"א שֶׁסּוֹבֵר כְּהַפּוֹסְקִים דְּגַרְסִי בְּגִמָּרָא מֵהֵיכָא דְּקָרֵדִים בְּשׁוּלֵיהּ וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א, וְהָאַחֲרוֹנִים הֶעְתִּיקוּ לְהַלָּכָה דִּבְרֵי הָרַמְ"א דְּבָזֶה אָנוּ יוֹצְאִין יְדֵי כֻּלֵּי עָלְמָא: * וְצָרִיךְ לַחְתּוֹךְ מֵעַט. עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְלִפְי זֶה פְּשׁוּט דְּהֵיכָא שֶׁלֹּא יִהְיֶה שְׁהִיָּה בִּשְׁבִירָתָהּ אַחַר הַבְּרָכָה. כְּגוֹן בְּכִכָּר קָטָן וְדַק אֵין צָרִיךְ

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"א) כתב: ומכל מקום אין צריך ליזהר אלא מלדבר באיזה עסק וענין אחר אבל שיחה בעלמא ב' או ג' תיבות אינן חשובין הפסק לדברי הכל, וכל שכן שמותר להשיב הן או לאו כששואלין אותו דבר. ובסידור (ה"ז) כתב שצריך ליזהר מלהשיח בינתים אפילו שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נכון. **ב]** ובשו"ע הרב (שם) כתב: העולם נהגו לומר מזמור ה' רועי בין נטילה להמוציא, ויש ללמד עליהם זכות לפי שפעמים אין הידים נקיות קודם הנטילה וכיון שזהו מענין הסעודה ואינו חשוב הפסק לדברי הכל הקילו בו שלא לטרוח להזהר לאמרו קודם הנטילה בנקיון כפים. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ב) כתב: וכבוד הברכה היא לבצוע פרוסת הברכה במקום היפה שבפת והוא מקום שנאפה יפה ונתקשה יפה היטב מאפייה, שהוא מובחר שבפת, ולא ממקום הרך, כגון אם הביאו לפניו פת פרוסה לא יבצע מאמצעיתה שהוא רך אלא יבצע מלמעלה שהוא מקום המובחר שבפת בפת שלם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah